

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

کتاب کار آموزش خط تحریری

پایه ی چهارم
دوره ی دوم ابتدایی

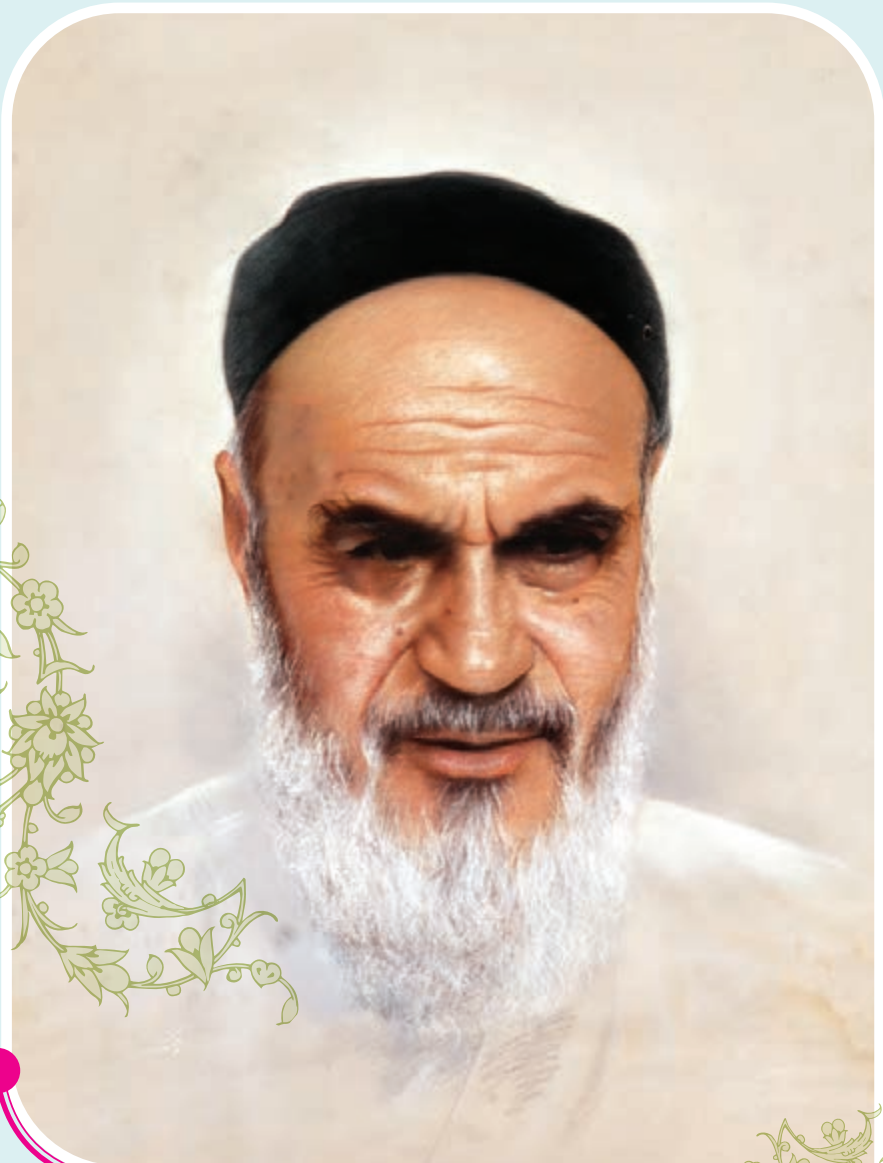

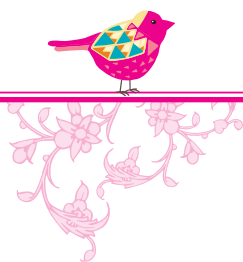
وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	کتاب کار آموزش خط تحریری - پایه‌ی چهارم دوره‌ی دوم ابتدایی - ۴۰۸
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه‌ی نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	مینو آیت‌اللهی، رحمت امینی، محمد خدادادی مترجم‌زاده، سید عبدالمجید شریف‌زاده، محمد شهبازی، حمید محمدظاهری، معصومه‌فروغوش و سید محمدحسین نواب (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	رضا صفری و مینو آیت‌اللهی (مؤلفان)
شناسه افزوده آماده‌سازی:	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
نشانی سازمان:	احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - جواد صفری (مدیر هنری) - مجتبی زند (طراح گرافیک) - مهلا مرتضوی (صفحه‌آرا) - حدیثه قربان (طراح جلد) - زهرا ایمانی نصر، رعنا فرج‌زاده درونی، فاطمه گیتی‌جبین، فریبا سیر، مریم دهقان‌زاده و حمید ثابت کلاچاهی (امور آماده‌سازی)
ناشر:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
چاپخانه:	تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
سال انتشار و نوبت چاپ:	وبگاه: www.irtxtbook.ir و www.chap.sch.ir
	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبدلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳
	دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۴۹۷۹-۱۱۱۵۵، وبگاه: www.offset.ir
	شرکت افست «سهامی عام»
	چاپ چهارم ۱۴۰۵

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به‌صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست

- درس اول: آموزش نستعلیق تحریری حرف الف ۱۱
- درس دوم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ب، پ، ت، ث ۱۴
- درس سوم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ف ۱۷
- درس چهارم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ک، گ ۲۰
- درس پنجم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ر، ز، ژ ۲۳
- درس ششم: آموزش نستعلیق تحریری حرف و ۲۶
- درس هفتم: آموزش نستعلیق تحریری حروف د، ذ ۲۹
- درس هشتم: آموزش نستعلیق تحریری حرف ه ۳۲
- درس نهم: آموزش نستعلیق تحریری حرف م ۳۵
- درس دهم: آموزش نستعلیق تحریری حرف ن ۳۸
- درس یازدهم: آموزش نستعلیق تحریری حرف ل ۴۱
- درس دوازدهم: آموزش نستعلیق تحریری حرف ق ۴۴
- درس سیزدهم: آموزش نستعلیق تحریری حروف س، ش ۴۷
- درس چهاردهم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ص، ض ۵۰
- درس پانزدهم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ط، ظ ۵۳
- درس شانزدهم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ج، چ، ح، خ ۵۶
- درس هفدهم: آموزش نستعلیق تحریری حروف ع، غ ۵۹
- درس هجدهم: آموزش نستعلیق تحریری حرف ی ۶۲

دانش آموز عزیز

به نام خدا

حتماً به یاد دارید که وقتی کوچک تر بودید و قبل از این که خواندن و نوشتن را بیاموزید، نقاشی می کردید. پس از ورود به مدرسه، در دوره ی اول ابتدایی علاوه بر نقاشی با دیگر هنرها مانند کار دستی، سفالگری، قصه، نمایش و تربیت شنوایی نیز آشنا شدید.

با پایان دوره ی اول ابتدایی و ورود به دوره ی دوم ابتدایی وقت آن فرا رسیده که در اولین پایه ی این دوره یعنی پایه ی چهارم، با هنرهای بیشتری آشنا شوید. یکی از هنرهایی که لازم است با آن آشنا شوید، هنر خوش نویسی است. خوش نویسی هنری است که با زیبا نوشتن حروف و کلمات و کنار هم قرار دادن آن ها به وجود می آید. خط تحریری یک نوع مهارت است که از هنر خوش نویسی بهره می گیرد و در کتاب فارسی و نگارش تا حدودی با آن آشنا شده اید.

شاید نمونه هایی خوب از خط تحریر را در جاهای دیگر هم دیده اید و خط خوبی داشته باشید. زیبا نویسی کار سختی نیست و با کمی سعی و کوشش می توانید این مهارت را بیاموزید.

کتاب پیش روی شما، کتاب کار آموزش خط تحریری است که به شما در آموختن خط تحریری کمک می کند. لطفاً به شکل حروف و کلمات دقت کنید و سعی کنید شکل ها و اندازه ها را به خاطر بسپارید. نوشتن از روی سرمشق های این کتاب و انجام تمرین ها به شما کمک می کند، شکل ها و اندازه ها را بهتر یاد بگیرید پس تا می توانید تمرین کنید و سعی کنید تمرین ها را با دقت انجام دهید.

برای نوشتن اگر شکل کلمه ای را به درستی متوجه نشدید، با گذاشتن کاغذ پوستی روی کلمه و نوشتن از روی سرمشق، شکل درست کلمه را تکرار کنید. سپس نوشته ی خود را با سرمشق مقایسه کنید تا اگر تفاوتی داشت، آن را با تمرین و در نوشته ی بعدی برطرف کنید. در این مسیر معلم و والدین نیز می توانند شما را راهنمایی کنند. فراموش نکنید که پاکیزه نوشتن و دقت در اندازه ها و فاصله ی حروف و کلمات بسیار مهم است.

به یاد داشته باشید که خط شما کم کم و به مرور زمان بهتر و بهتر خواهد شد. پس هنگام نوشتن تکالیف درسی از هر چه در خوش نویسی آموخته اید، استفاده کنید. با این روش به زودی خواهید دید که خط شما در مدت زمان کوتاهی تغییر می کند و بهتر می شود.

بی‌شک رشد و تعالی فرزند یکی از دغدغه‌های اصلی هر پدر و مادری است و والدین از همان آغاز تولد و شاید پیش از تولد، با برنامه‌ریزی و فراهم کردن شرایط و لوازم مورد نیاز، تلاش خود را برای ساختن آینده‌ی فرزندان خود آغاز می‌کنند.

مدرسه در کنار خانواده، به عنوان مؤثرترین بستر آموزش عمومی فرزندان، برنامه‌های درسی به جهت پرداختن به علوم، فنون، هنر و مهارت‌های مختلف که می‌توانند در ارتقای دانش و نگرش دانش‌آموزان نقش‌آفرینی کنند، آینده و مسیر زندگی آن‌ها را ترسیم خواهند کرد. اما آیا تلاش برنامه‌ریزان تحصیلی و معلمان گرامی کافی است؟ آیا همه‌ی درس و همه‌ی آموزش‌ها از اهمیت یکسانی برخوردارند یا بسته به شرایط و استعداد دانش‌آموزان و کاربرد آموخته‌های آنان در زندگی، درس مختلف، نیاز به توجه و صرف وقت و انرژی متفاوتی دارند؟

درس هنر از جمله درس مهمی است که مستقیماً با روح و احساس فرزندان ماسر و کار دارد و باعث پرورش خلاقیت و تربیت زیبایی‌شناسی دانش‌آموزان می‌شود، بنابراین به توجه ویژه‌ی والدین گرامی و مدیران و مسئولان مدارس نیازمند است و غفلت از این مهم در تحقق نیافتن اهداف آموزشی بسیار تأثیرگذار است.

پدر و مادر گرامی، به نظر می‌رسد زیبانویسی، همواره و در تمام زندگی همراه و مورد استفاده‌ی فرزند عزیز شماست و این موضوع ربطی به موقعیت شغلی و رشته‌ی تحصیلی او ندارد.

خط خوب برای فقیر ثروت، برای ثروتمند زینت و برای دانشمند کمال است.

ما در کتاب کار خط تحریری دوره‌ی دوم ابتدایی و کتاب‌های فرهنگ و هنر دوره‌ی اول متوسطه، بر آنیم تا ضمن آموزش مهارت زیبانویسی و هنر خوش‌نویسی، گامی در جهت ترویج خوش‌نوشتن برداریم و به رشد و تعالی فرزندان این آب و خاک کمک کنیم. بدون شک رسیدن به این هدف همدلی و همکاری شما والدین محترم در محیط خانه را می‌طلبد.

خوش‌نویسی و داشتن خط زیبا نیازمند تمرین فراوان و دقت در نگارش است. لازم است فرزند شما علاوه بر انجام تمرین‌های اندک کتاب کار، اوقات بیشتری را صرف مشق خط کند تا در زمانی کوتاه به مقصد برسد.

لطفاً ابزار و لوازم مورد نیاز که بسیار ابتدایی و در دسترس هستند را برای فرزندتان فراهم کنید، مشق خط را پیگیری کنید و با تشویق به موقع، سرعت فراگیری این مهارت را در او افزایش دهید.

معلم گرامی

خط جلوه‌ی خیال انسان در نگارش حروف و کلمات است و عشق و علاقه‌ی ایرانیان به هنر خوش‌نویسی و توجه و اظهار علاقه‌ای که از دیرباز به خط خوش وجود داشته است، این هنر را در جایگاهی قرار داده است که همگان خود را نیازمند داشتن خطی خوش بدانند و برای فراگیری آن بکوشند.

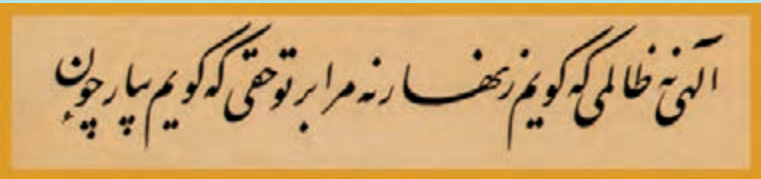
زیبا نوشتن یک مهارت است که همیشه و همه‌جا در زندگی کاربرد دارد؛ بنابراین آموزش خط تحریری یک نیاز عمومی است که باید در دوره‌های ابتدایی به آن توجه شود.

حال سؤال مهم این است که خوش خط کیست؟

خوش خط به کسی گفته می‌شود که نه تنها خط او زیبا و خوانا باشد، بلکه سریع بنویسد.

از میان انواع خطوط کدام خط این سه ویژگی را دارد و برای نوشتن مناسب است؟

همه‌ی خط‌های مرسوم در خوش‌نویسی را می‌شود به شکل تحریر نیز نوشت. کافی است چاقی و لاغری آن را حذف کنیم و بایک ضخامت و به وسیله‌ی مداد و خودکار و خودنویس یا روان‌نویس آن را اجرا کنیم. برای مثال خط نستعلیق خطی زیبا و خوانا است.

اللهی ظالمی که گویم زخف از نه مرا بر تو حتی که گویم پارچون

خط نستعلیق

یا خط شکسته‌ی نستعلیق را که هم زیباست و هم سرعت نگارش آن بالاست، می‌شود به شکل تحریری نوشت، اما آیا این خط‌ها هر سه ویژگی لازم خط تحریری را دارند؟

خداوند منم که می‌گویم زخف از نه مرا بر تو حتی که گویم پارچون

خط شکسته نستعلیق

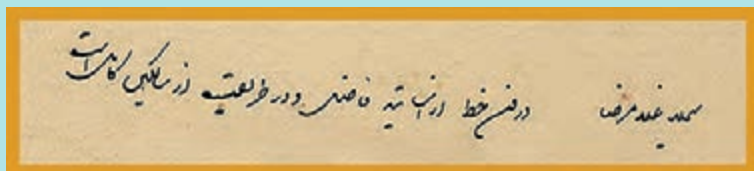
خط نستعلیق سرعت لازم را ندارد و خواندن خط شکسته‌ی نستعلیق سخت است؛ پس برای نوشتن نیاز به خط دیگری است که هر سه ویژگی زیبایی، خوانایی و سرعت را داشته باشد.

این خط که ساده شده‌ی خط شکسته‌ی نستعلیق است را **خط شکسته تحریری** می‌نامند. خط تحریری در تاریخ خوش‌نویسی خطی مستقل و دارای قواعد خاص خود است و سابقه‌ای چند صد ساله دارد، اما از آن‌جا که بر پایه‌ی نستعلیق و شکسته‌ی نستعلیق بنا شده است، لازم است در ابتدای آموزش به خط نستعلیق تحریری و شکل‌ها و قواعد آن پرداخته شود.

برای تمرین نقطه از مداد معمولی استفاده نمایید در به کار بردن انواع خودکار،
روان نویس مداد خود را در کی کنید

خط نستعلیق تحریری

سپس با آموختن فرم‌ها و قواعد خط شکسته‌ی نستعلیق به خط شکسته‌ی تحریری برسیم.

خط شکسته تحریری

آموزش خط تحریری را با آموزش خط نستعلیق تحریری آغاز می‌کنیم. با آموزش حروف الفبا و کلمات ساده، ان‌شاء‌الله در سال‌های بعد به اتصالات حروف الفبا و سطر نویسی و نوشتن متن‌های بیشتر می‌پردازیم و همواره در خاطرمان خواهد بود که یادگیری **خط شکسته‌ی تحریری** هدف ما در آموختن خط تحریری (خط ریز) است. هدف از نگاشتن این کتاب‌کار، آموزش درست‌نویسی و خوش‌خطی دانش‌آموزان است. کتاب با آموزش حروف و نگارش کلمات از ساده به مشکل با نستعلیق تحریری که پایه و اساس آموزش است، آغاز شده است. در ادامه و در پایه‌های بالاتر، سطر نویسی و کتابت متن نیز آورده خواهد شد.

از آن‌جا که زیبانویسی ارتباط مستقیم به نوشتن با دقت در شکل و اندازه‌ی حروف و کلمات از روی سرمشق دارد، کتاب کار خط تحریری، به شیوه‌ی فعالیت‌محور طراحی شده است، اما با توجه به محدودیت صفحات کتاب، به ارائه‌ی سرمشق و چند تمرین کم‌رنگ که زیر آن آمده بسنده شده است. پر واضح است فراگیری فرم‌ها و اندازه‌ها، نیازمند تمرین بیشتر است.

شما می‌توانید با تشویق دانش‌آموزان و استفاده از روش‌های آموزشی تکمیلی مانند شبیه‌سازی حروف به حیوانات و گل‌ها و درختان، استفاده از کاغذ پوستی و نوشتن از روی سرمشق‌ها یا هر روش دیگری که به فهم موضوع کمک کند (منوط بر این‌که با اصول خوش‌نویسی در تضاد نباشد)، فراگیری را برای دانش‌آموزان آسان‌تر و جذاب‌تر کنید. **شایان ذکر است هدف آموزش در این کتاب آموختن شکل تحریری نشانه‌ها یا همان حروف الفباست پس بر این نکته تمرکز کنید و آموختن شکل اتصالات را محور درس قرار ندهید و همواره تشویق را در دستور کار خود قرار دهید و پیشرفت هر دانش‌آموز را نسبت به کار خودش در نظر بگیرید.**

نکته‌ی آخر این‌که تلاش شود آموخته‌ها جنبه‌ی کاربردی پیدا کنند و دانش‌آموز به هر اندازه که یاد می‌گیرد در نگارش دروس دیگر و مطالب مربوط از آن استفاده کند. امیدواریم با تلاش و همت شما معلمان گرامی و پشتکار دانش‌آموزان عزیز و همیاری والدین محترم در آینده‌ای نه چندان دور شاهد خوش‌خطی بخش عمده‌ای از مردمان سرزمینمان باشیم.

نظر سنجی کتاب‌دوستی

پیشگفتار

قبل از هر چیز لازم است با چند اصطلاح و نکته‌ی کلیدی آشنا شویم.

■ **نقطه:** کوچک‌ترین اثر قلم بر روی کاغذ است و در اینجا واحدی برای اندازه‌گیری حروف و کلمات و فاصله‌ی آن‌هاست.

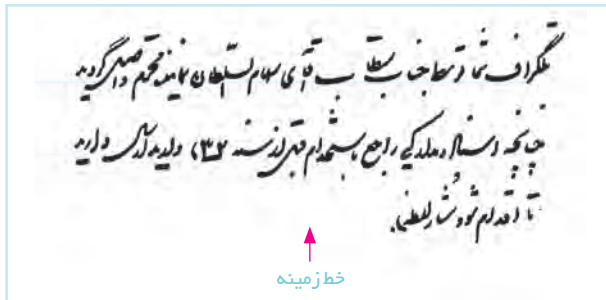
■ **صفر:** شکلی است که به اندازه‌ی دو برابر نقطه است. گرده‌ی «م» به اندازه‌ی ۱ صفر و ۱ نقطه

دنباله‌ی «م» ۴ تا ۵ صفر

صفر نیز، واحد دیگری برای اندازه‌گیری حروف و کلمات و فاصله‌ی آن‌هاست که در آموزش خط تحریر از آن استفاده می‌کنیم. برای مثال ما برای تعلیم حرف «م» می‌گوییم اندازه‌ی گرده میم باید یک صفر و یک نقطه که تقریباً نصف صفر است باشد.

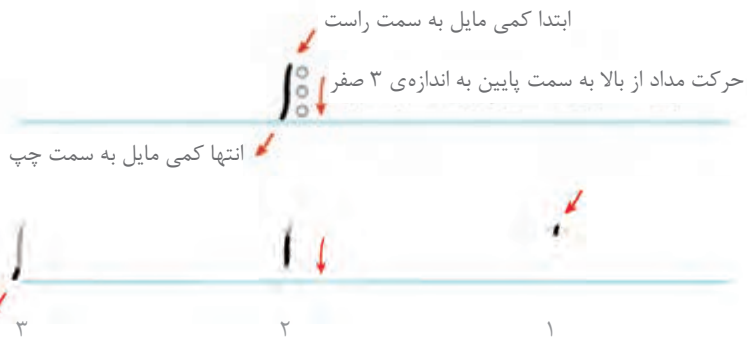
■ **خط زمینه (خط کرسی):** خطی است که جای قرار گرفتن حروف و کلمات را نسبت به آن مشخص می‌کنیم.

شکل صحیح دست گرفتن مداد

آموزش نستعلیق تحریری حرف الف - چند نمونه

نکته: برای نوشتن از مداد نرم و پرنگ استفاده کنید و سعی کنید نوک مدادتان در مدت نوشتن یک اندازه باشد و ضخیم نشود.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

Handwriting practice lines with the letter 'l' repeated across two rows.

اگر ادب ارادہ اسب اول اسیر

ایر ادب اراده اسم اول ایر

ایر ادب اراده اسب اول امیر

اگر ادب اراده است اول اسیر

اے ادب ارادہ اسے اول اسے

اگر ادب اراده است اول اسر

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

آب آداب آزاد آرام آباد آبادان

آب آداب آزاد آرام آباد آبادان
آب آداب آزاد آرام آباد آبادان
آب آداب آزاد آرام آباد آبادان
آب آداب آزاد آرام آباد آبادان
آب آداب آزاد آرام آباد آبادان

آموزش نستعلیق تحریری حروف ب، پ، ت، ث - چند نمونه

کمی مایل و از یک نقطه بالاتر از خط زمینه شروع می شود.

۱ انتها عمود به سمت بالا نوشته می شود.

کمی مایل و از یک صفر بالاتر از خط زمینه شروع می شود.

۷ تا ۹ صفر

روی خط زمینه تمام می شود و دیگر بالا نمی رود.

نکته: برای مشق (تمرین) خط تحریری ابتدا فقط از مداد معمولی و در مراحل بالاتر و سال های بعد از خودنویس استفاده نمایید و به هیچ وجه از مداد اُتد، خودکار و روان نویس استفاده نکنید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ب ب ب ب ب ب ب
ب ب ب ب ب ب ب
.....

رب	ددات	درت	تاب	دریاب
رب	ددات	درت	تاب	دریاب
رب	ددات	درت	تاب	دریاب
رب	ددات	درت	تاب	دریاب
رب	ددات	درت	تاب	دریاب
رب	ددات	درت	تاب	دریاب
.....				

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

درب اباب اثاث نبات مراب
درب اباب اثاث نبات مراب
درب اباب اثاث نبات مراب
درب اباب اثاث نبات مراب
درب اباب اثاث نبات مراب
درب اباب اثاث نبات مراب

آموزش نستعلیق تحریری حرف ف - چند نمونه

سر حرف «ف» دایره‌ای شکل و بدنه‌اش مانند «ب» نوشته می‌شود.

نکته: تمیز و پاکیزه‌نویسی را همواره در نظر داشته باشید و به آن عمل کنید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ف ب پ ت ث د

ف ب پ ت ث د

دف برف پوف قاف شرف

دف برف پوف قاف شرف

دف برف پوف قاف شرف

دف برف پوف قاف شرف

دف برف پوف قاف شرف

دف برف پوف قاف شرف

دف برف پوف قاف شرف

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

ف ف ف ف ف ف
ف ف ف ف ف ف

امراف اشرف حرف طرف صدف
امراف اشرف حرف طرف صدف
امراف اشرف حرف طرف صدف
امراف اشرف حرف طرف صدف
امراف اشرف حرف طرف صدف
امراف اشرف حرف طرف صدف

آموزش نستعلیق تحریری حروف ک، گ - چند نمونه

در «ک» کوتاه، دسته «ک» بلندتر از «الف» و کف آن کوچک‌تر از «پ» است.

در «ک» بلند، دسته «ک» کوتاه‌تر از «الف» و کف آن مانند «پ» کشیده است.

نکته: علاوه بر نوشتن، دیدن خط خوب هم نوعی مشق است. سعی کنید در وقت‌هایی که فرصت نوشتن ندارید به خط‌های خوب با دقت نگاه کنید و شکل حروف و کلمات را به خاطر بسپارید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ک ک ک ک ک ک
ک ک ک ک ک ک

رگ پاک بزرگ اندک بادبادک
رگ پاک بزرگ اندک بادبادک
رگ پاک بزرگ اندک بادبادک
رگ پاک بزرگ اندک بادبادک
رگ پاک بزرگ اندک بادبادک

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

ک ک ک ک ک
ک ک ک ک ک

بگ ترک اردک نازک گرگ
بگ ترک اردک نازک گرگ
بگ ترک اردک نازک گرگ
بگ ترک اردک نازک گرگ
بگ ترک اردک نازک گرگ

آموزش نستعلیق تحریری حروف ر، ز، ژ - چند نمونه

«ز» مرغی

با دو حرکت نوشته می شود و جهت حرکت ها کمی با هم فرق دارد.

«ز» خنجری

شبیه تیغه ی خنجر است و در یک مرحله نوشته می شود.

نکته: برای خوش خط شدن باید هر روز تمرین داشته باشید و با تمرین، شکل و اندازه ی حروف و کلمات در ذهن شما بماند.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش

روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش
روز نور دوباره رشد بذر ارزش

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

.....
.....
.....

در	مادر	درس	درمان	آتش
در	مادر	درس	درمان	آتش
در	مادر	درس	درمان	آتش
در	مادر	درس	درمان	آتش
در	مادر	درس	درمان	آتش
در	مادر	درس	درمان	آتش

.....

آموزش نستعلیق تحریری حرف و - چند نمونه

ارتفاع «و» دو صفر

نکته: سعی کنید از تندنویسی پرهیز کنید و کلمات و حروف را با دقت بیشتری بنویسید تا کاملاً شبیه سرمشق شود.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

روز رود دود درود وارد و رود

کلمات کم رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

وفادار درخش پرواز دوری دوستی رودکی

آموزش نستعلیق تحریری حروف د، ذ - چند نمونه

«د» معمولی

«د» شکاری

دهانه‌ی بازتری دارد و انگار می‌خواهد حرف بعدی را شکار کند.

نکته: به درست دیدن و اجرا کردن مشق توجه کنید تا بتوانید خیلی زود خط خوبی داشته باشید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

د د د د د د د د

د د د د د د د د

داد دارو مرد دادگر دام دویدن

داد دارو مرد دادگر دام دویدن

داد دارو مرد دادگر دام دویدن

داد دارو مرد دادگر دام دویدن

داد دارو مرد دادگر دام دویدن

داد دارو مرد دادگر دام دویدن

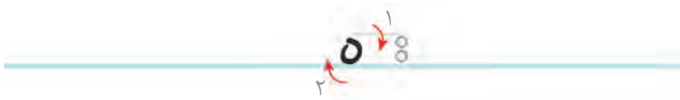
کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست

درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست
درب درد دریا برادر درس درست

آموزش نستعلیق تحریری حرف ه - چند نمونه

انتهای «ه» قبل از شروع حرف قرار می گیرد.

نکته: کم کردن فشار دست و راحت نویسی به شما کمک می کند تا از نوشتن و مشق خط خسته نشوید. توجه داشته باشید که فشار شما به کاغذ نباید در حدی باشد که پشت کاغذ برجسته شود.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

.....

.....

.....

راه ماه اداره لرزه دوازده دایره فایده

راه ماه اداره لرزه دوازده دایره فایده

راه ماه اداره لرزه دوازده دایره فایده

راه ماه اداره لرزه دوازده دایره فایده

راه ماه اداره لرزه دوازده دایره فایده

راه ماه اداره لرزه دوازده دایره فایده

.....

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

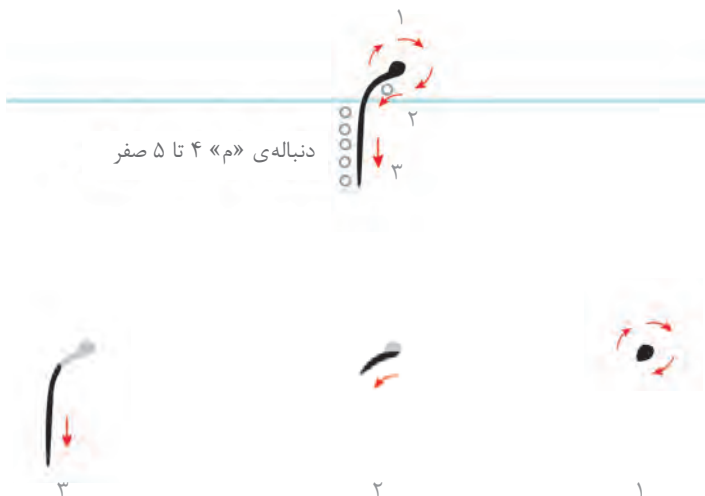
ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

ده ذره گره دیده کوه اندوه کوزه

آموزش نستعلیق تحریری حرف م - چند نمونه

دنباله‌ی «م» ۴ تا ۵ صفر

نکته: حتماً قسمت دایره‌ای شکل حروفی مانند «م» یا «و» توپُر نوشته شود.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

م م م م م م
م م م م م م

آدم	دام	بادام	آرام	مدام	دمادم
آدم	دام	بادام	آرام	مدام	دمادم
آدم	دام	بادام	آرام	مدام	دمادم
آدم	دام	بادام	آرام	مدام	دمادم
آدم	دام	بادام	آرام	مدام	دمادم
آدم	دام	بادام	آرام	مدام	دمادم

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

مردم مرام گرم ایام نام کام

مردم مرام گرم ایام نام کام

مردم مرام گرم ایام نام کام

مردم مرام گرم ایام نام کام

مردم مرام گرم ایام نام کام

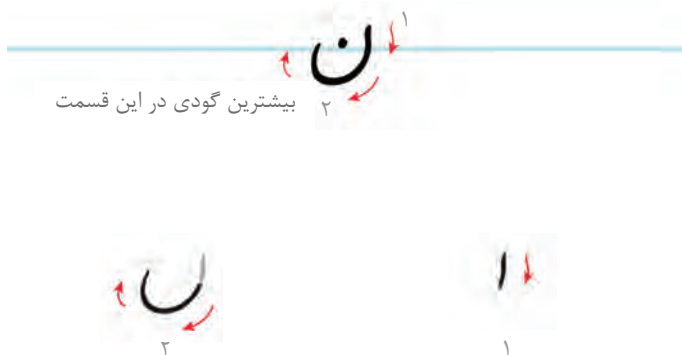
مردم مرام گرم ایام نام کام

مردم مرام گرم ایام نام کام

مردم مرام گرم ایام نام کام

آموزش نستعلیق تحریری حرف ن - چند نمونه

نکته: دقت داشته باشید که جای نقطه‌ی حرف «ن» همیشه ثابت است و مطابق نمونه‌ی بالا در درون دایره قرار می‌گیرد.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

آن نان دندان آبادان جان قرآن
آن نان دندان آبادان جان قرآن

آن نان دندان آبادان جان قرآن
آن نان دندان آبادان جان قرآن
آن نان دندان آبادان جان قرآن
آن نان دندان آبادان جان قرآن
آن نان دندان آبادان جان قرآن

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

زن روان امان لزدان تهران

آموزش نستعلیق تحریری حرف ل - چند نمونه

نکته: به جای قرار گرفتن هر حرف در کلمه و وضعیت آن نسبت به حرف قبل و بعد دقت کنید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ل ل ل ل ل ل ل
ل ل ل ل ل ل ل

دل بال فال پول کال

دل بال فال پول کال

دل بال فال پول کال

دل بال فال پول کال

دل بال فال پول کال

دل بال فال پول کال

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

رال مال سال لال خال بلال

آموزش نستعلیق تحریری حرف ق - چند نمونه

انتهای دایره باید از سمت دیگر کوتاه تر باشد.

نکته: هرچه را که می آموزید به مرور در نوشته های هر روزتان استفاده کنید. این گونه کم کم و به مرور خط شما خوب و خوب تر می شود.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ق ق ق ق ق ق ق
ق ق ق ق ق ق ق

برق اِحاق بوق ورق فراق ساق
برق اِحاق بوق ورق فراق ساق
برق اِحاق بوق ورق فراق ساق
برق اِحاق بوق ورق فراق ساق
برق اِحاق بوق ورق فراق ساق
برق اِحاق بوق ورق فراق ساق

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

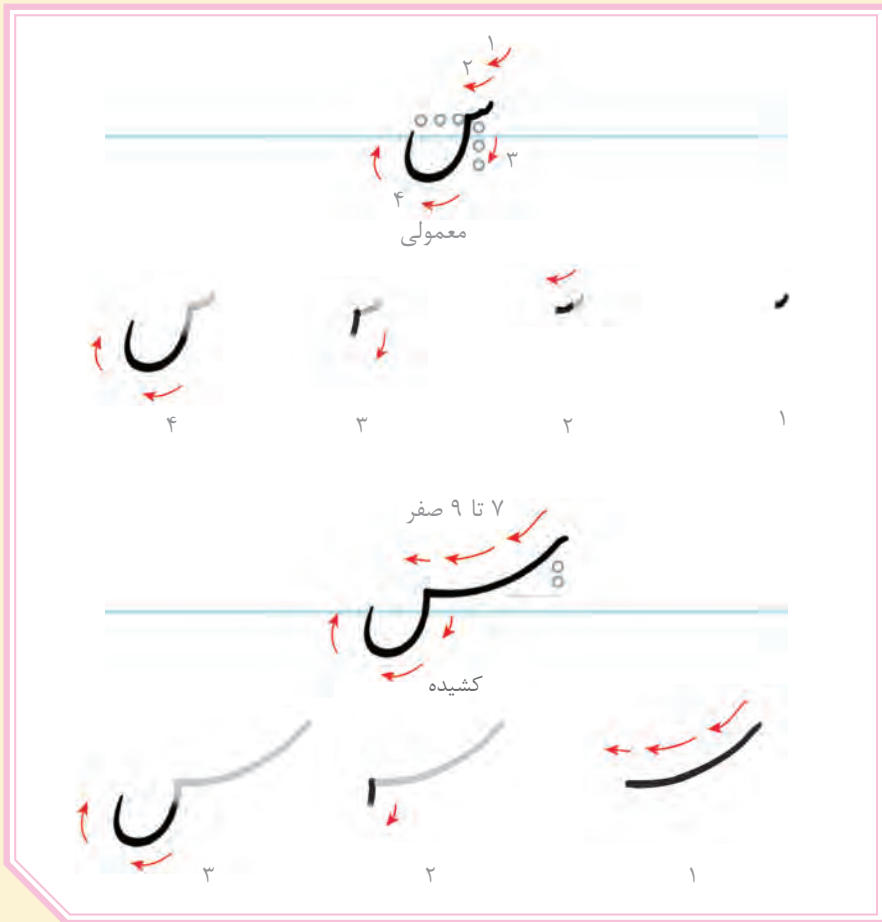
اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

اَمَاقَ شَوْقَ بَرَّاقَ قَرَّانَ شَرَّقَ فَنَدَقَ

آموزش نستعلیق تحریری حروف س، ش - چند نمونه

نکته: در هنگام نوشتن صفحه‌ی کاغذ را روبه‌روی خود قرار دهید و اگر عادت به کج گذاشتن کاغذ دارید به مرور و با کم کردن تدریجی کجی کاغذ این مسئله را اصلاح کنید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

س س س س س س
س س س س س س

آش	داس	روش	قدس	آمورش
آش	داس	روش	قدس	آمورش
آش	داس	روش	قدس	آمورش
آش	داس	روش	قدس	آمورش
آش	داس	روش	قدس	آمورش
آش	داس	روش	قدس	آمورش

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

س س س س س
س س س س س

درس	شوش	پاس	باش	دسواس
درس	شوش	پاس	باش	دسواس
درس	شوش	پاس	باش	دسواس
درس	شوش	پاس	باش	دسواس
درس	شوش	پاس	باش	دسواس
درس	شوش	پاس	باش	دسواس

آموزش نستعلیق تحریری حروف ص، ض - چند نمونه

نکته: حتماً قسمت‌های سفید و خالی حروفی مانند «ص» و «ط» مشخص باشد.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ص ص ص ص ص ص
ص ص ص ص ص ص

ارض مرض خواص مریض حرص خلاص

ارض مرض خواص مریض حرص خلاص

ارض مرض خواص مریض حرص خلاص

ارض مرض خواص مریض حرص خلاص

ارض مرض خواص مریض حرص خلاص

ارض مرض خواص مریض حرص خلاص

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

خاص ریاض عوض حوض قوس عرض

آموزش نستعلیق تحریری حروف ط، ظ - چند نمونه

دسته ی «ط» به قسمت انتها نزدیک تر است.

به شکل سفیدی داخل «ط» دقت شود.

نکته: سعی کنید کلمات را یک دفعه بنویسید و سپس نقطه و سرکج کلمه را بگذارید (پیوسته نویسی) و مداد را با نوشتن هر حرف و برای گذاشتن نقطه یا سرکج آن از کاغذ برندارید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ط ط ط ط ط ط

ط ط ط ط ط ط

افراط مربوط نشاط صراط حیات شرط اصیاط

افراط مربوط نشاط صراط حیات شرط اصیاط

افراط مربوط نشاط صراط حیات شرط اصیاط

افراط مربوط نشاط صراط حیات شرط اصیاط

افراط مربوط نشاط صراط حیات شرط اصیاط

افراط مربوط نشاط صراط حیات شرط اصیاط

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

بلوط نقاط سقوط خیاط مشروط

آموزش نستعلیق تحریری حروف ج، چ، ح، خ - چند نمونه

حرکت دوم افقی

انتهای دایره زیاد بالا نرود.

حرکت دورانی تخم‌مرغی شکل باشد.

نکته: بهتر است تا حد ممکن از پاک‌کن استفاده نکنید و در تمرین بعدی درست‌تر بنویسید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ح ح ح ح ح ح
ح ح ح ح ح ح

رخ برج روح اوج پارچ طرح چرخ

رخ برج روح اوج پارچ طرح چرخ

رخ برج روح اوج پارچ طرح چرخ

رخ برج روح اوج پارچ طرح چرخ

رخ برج روح اوج پارچ طرح چرخ

رخ برج روح اوج پارچ طرح چرخ

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

ارج رواج نوح کوچ کاخ جراح

آموزش نستعلیق تحریری حروف ع، غ - چند نمونه

ابتدای سر «ع» شکل هلال داشته باشد.

گردی قسمت سوم «ع» باید تخم مرغی شکل باشد.

نکته: از درشت نویسی پرهیز کنید و سعی کنید کلمات را در اندازه‌ی مناسب و ریز بنویسید.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کم‌رنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ع ع ع ع ع ع
ع ع ع ع ع ع

زاع باغ داغ فارغ مزاع فروغ چراغ

زاع باغ داغ فارغ مزاع فروغ چراغ

زاع باغ داغ فارغ مزاع فروغ چراغ

زاع باغ داغ فارغ مزاع فروغ چراغ

زاع باغ داغ فارغ مزاع فروغ چراغ

زاع باغ داغ فارغ مزاع فروغ چراغ

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

رکوع و د ا ع د فاع مرغ فرع شروع

آموزش نستعلیق تحریری حرف ی - چند نمونه

انتهای «ی» یک صفر از ابتدا کوتاه‌تر باشد.

سمت چپ دایره گودترین جای دایره است.

نکته: فاصله‌ی بین حروف یک کلمه با فاصله‌ی بین کلمات باید متفاوت باشد. فاصله‌ی بین حروف یک کلمه باید کمتر از فاصله‌ی بین دو کلمه باشد.

ابتدا چند دقیقه خوب به نوشته‌ی پررنگ نگاه کنید، سپس نوشته‌های کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید خودتان بنویسید.

ی ی ی ی ی ی
ی ی ی ی ی ی

آبادی آزادی بازی آبیاری استادی دلداری
آبادی آزادی بازی آبیاری استادی دلداری
آبادی آزادی بازی آبیاری استادی دلداری
آبادی آزادی بازی آبیاری استادی دلداری
آبادی آزادی بازی آبیاری استادی دلداری
آبادی آزادی بازی آبیاری استادی دلداری

کلمات کمرنگ را پررنگ کنید و در سطر آخر سعی کنید مانند سرمشق بنویسید.

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

باری نوروزی آری ساری سواری کاری

